

ΠΑ.ΣΥ.Ν.Ο. – Ε.Σ.Υ

Η. ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

I. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Η Νοσηλευτική Επιστήμη αποτελεί αναπόσπαστο και θεμελιώδη πυλώνα του εθνικού συστήματος υγείας. Η επάρκεια και η ποιότητα του νοσηλευτικού προσωπικού συνδέονται άρρηκτα με:

- τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας,
- την ποιότητα και ασφάλεια των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας,
- την εύρυθμη λειτουργία των δομών υγείας,
- την πραγμάτωση του κοινωνικού δικαιώματος στην υγεία.

Η δημογραφική γήρανση του πληθυσμού, η αύξηση των χρονίως πασχόντων και η διεθνής κινητικότητα των επαγγελματιών υγείας καθιστούν επιτακτική την υιοθέτηση ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για την ενίσχυση της νοσηλευτικής εκπαίδευσης.

II. Διαπιστώσεις

1. Παρατηρείται διαχρονικά μειωμένο ενδιαφέρον εισαγωγής και φοίτησης στις Πανεπιστημιακές Σχολές Νοσηλευτικής σε σύγκριση με λοιπά επιστημονικά πεδία.
2. Υφίσταται αυξημένη επαγγελματική επιβάρυνση των Νοσηλευτών, η οποία λειτουργεί αποτρεπτικά για την επιλογή του επαγγέλματος.
3. Καταγράφεται σημαντική μετανάστευση νέων Νοσηλευτών προς το εξωτερικό, με συνέπεια τη διαρροή επιστημονικού δυναμικού.

4. Σημαντικός αριθμός διορισμένων Νοσηλευτών στο Ε.Σ.Υ. αποχωρεί από το επάγγελμα με μετατάξεις σε Διοικητικές Υπηρεσίες ή παραιτείται επιλέγοντας εργασία σε σχολεία ως Σχολικοί Νοσηλευτές ή ακόμη επιλέγοντας κάποιο άλλο επάγγελμα.

Οι ανωτέρω παράγοντες δημιουργούν σοβαρό κίνδυνο περαιτέρω υποστελέχωσης των δομών υγείας της χώρας επισημαίνοντας ότι οι διεθνείς οργανισμοί, και ιδίως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, επισημαίνουν την ανάγκη επένδυσης στην εκπαίδευση και υποστήριξη των Νοσηλευτών ως βασική προϋπόθεση βιώσιμων συστημάτων υγείας.

III. Νομική και Θεσμική Θεμελίωση

Η Πολιτεία, δυνάμει των συνταγματικών επιταγών περί προστασίας της υγείας και παροχής δημόσιας και δωρεάν παιδείας, φέρει την υποχρέωση λήψης μέτρων που διασφαλίζουν:

- την επαρκή στελέχωση των δομών υγείας,
- την ενίσχυση επιστημονικών κλάδων στρατηγικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο.

Η θέσπιση ειδικών κινήτρων υπέρ των φοιτητών Νοσηλευτικής συνιστά θεμιτό και αναλογικό μέτρο δημόσιας πολιτικής, εντασσόμενο στον πυρήνα της κρατικής μέριμνας.

IV. Προτάσεις – Αιτήματα

Κατόπιν των ανωτέρω, προτείνεται η άμεση θεσμοθέτηση των ακόλουθων μέτρων:

A. Οικονομικά Κίνητρα

A1) Θέσπιση ειδικών υποτροφιών για φοιτητές Νοσηλευτικής βάσει κοινωνικών και ακαδημαϊκών κριτηρίων.

Δικαιούχοι των υποτροφιών είναι προπτυχιακοί φοιτητές Νοσηλευτικής που πληρούν σωρευτικά ή διαζευκτικά τα ακόλουθα κριτήρια:

I. Κοινωνικά Κριτήρια

- Οικογενειακό εισόδημα έως καθοριζόμενο ετήσιο όριο.
- Ιδιότητα πολύτεκνης ή μονογονεϊκής οικογένειας.

Με κοινή απόφαση των αρμόδιων Υπουργών δύνανται να εξειδικεύονται τα ανωτέρω κριτήρια.

II. Ύψος και Διάρκεια Υποτροφίας

- Η υποτροφία συνίσταται σε μηνιαία οικονομική ενίσχυση, καταβαλλόμενη για δέκα (10) μήνες κατ' έτος.
- Η διάρκεια χορήγησης δύναται να καλύπτει το σύνολο της κανονικής διάρκειας σπουδών, υπό την προϋπόθεση διατήρησης των κριτηρίων.
- Οι φοιτητές της Νοσηλευτικής στις σχολές των Πανεπιστημίων λαμβάνουν το πενήντα τέσσερα τοις εκατό (54%) του βασικού μισθού του εισαγωγικού Μ.Κ. κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους φοίτησης στη Σχολή, το πενήντα έξι τοις εκατό (56%) του βασικού μισθού του εισαγωγικού Μ.Κ. κατά τη διάρκεια του δεύτερου και τρίτου έτους φοίτησης και το πενήντα οκτώ τοις εκατό (58%) του βασικού μισθού του εισαγωγικού Μ.Κ. κατά το τέταρτο έτος φοίτησης, ως κίνητρο προσέλκυσης στην επιλογή του επαγγέλματος.

III. Υποχρεώσεις Υποτρόφων

- Επιτυχής ολοκλήρωση του προβλεπόμενου αριθμού μαθημάτων ανά ακαδημαϊκό έτος.
- Σε περίπτωση αδικαιολόγητης διακοπής σπουδών ή μη τήρησης των όρων, προβλέπεται επιστροφή του συνόλου ή μέρους της υποτροφίας.
- Οι επιτυχόντες των κλάδων ΠΕ Νοσηλευτικής, ΤΕ Νοσηλευτικής που αποδέχονται το διορισμό τους τουλάχιστον δύο φορές και δεν προσέρχονται να αναλάβουν υπηρεσία ή παραιτούνται μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία πρόσληψής τους, δεν επιτρέπεται να συμμετάσχουν για μία

τριετία σε διαγωνισμούς πρόσληψης νοσηλευτικού προσωπικού στα Νοσοκομεία και τις μονάδες φροντίδας του ΕΣΥΚΑ (άρθρο 10, Ν.3754/2009, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παρ. 4 Ν.3812/2009).

- Όσοι προσλαμβάνονται σε θέσεις νοσηλευτικού προσωπικού δυνάμει της συγκεκριμένης προκήρυξης, δεσμεύονται να υπηρετήσουν στη θέση διορισμού τους επί επτά (7) τουλάχιστον έτη από τον διορισμό τους. Εξαιρούνται οι αποσπάσεις λόγω συνυπηρέτησης και οι μετατάξεις σε υπηρεσίες παραμεθόριων περιοχών. Το εν λόγω προσωπικό δεν μπορεί να μεταταχθεί σε άλλον κλάδο για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών [άρθρο δεύτερο του ν. 4889/2022 (Α'21)]

A2) Παροχή στεγαστικής οικονομικής ενίσχυσης σε φοιτητές που φοιτούν εκτός τόπου μόνιμης κατοικίας.

- Ποσό επιδότησης
2.400€ ετησίως

Το ποσό καταβάλλεται εφάπαξ, το μήνα Ιούνιο.

- Οικονομικά κριτήρια

Το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα δεν πρέπει να υπερβαίνει:

- 30.000€ για οικογένεια με 1 παιδί
- Προσαύξηση 3.000€ για κάθε επιπλέον παιδί
- Προϋποθέσεις κατοικίας
  - Υποχρεωτικό ηλεκτρονικό μισθωτήριο συμβόλαιο
  - Η πόλη σπουδών να διαφέρει από την κύρια κατοικία
  - Δεν χορηγείται επίδομα σε φοιτητές που διαμένουν σε φοιτητική εστία

B. Επαγγελματικά Κίνητρα

B1. Διασφάλιση διορισμού στο Εθνικό Σύστημα Υγείας μετά την ολοκλήρωση σπουδών.

Θεσπίζεται Ειδικό Πλαίσιο Προσλήψεων αποφοίτων Τμημάτων Νοσηλευτικής των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, με στόχο:

- την προσέλκυση και παραμονή φοιτητών στις Σχολές Νοσηλευτικής,
- την ενίσχυση της στελέχωσης των δημόσιων δομών υγείας,
- την κάλυψη κενών θέσεων σε απομακρυσμένες, νησιωτικές και δυσπρόσιτες περιοχές.

i. Δικαίωμα Συμμετοχής

Δικαίωμα συμμετοχής στο καθεστώς έχουν:

1. Απόφοιτοι Τμημάτων Νοσηλευτικής ημεδαπών Α.Ε.Ι.
2. Βεβαίωση εγγραφής / ανανέωσης στην Ε.Ν.Ε.
3. Κάτοχοι βεβαίωσης άσκησης επαγγέλματος Νοσηλευτή.

ii. Μηχανισμός

1. Απευθείας μετά τη λήψη του πτυχίου, τη βεβαίωση εγγραφής στην Ε.Ν.Ε. και τη βεβαίωση άσκησης του επαγγέλματος ο Νοσηλευτής επιλέγει να παρακολουθήσει πρόγραμμα Ειδικότητας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος λαμβάνει τον τίτλο Ειδικευμένου Νοσηλευτή.

Κατόπιν αίτησής του προσλαμβάνεται με Ειδικό Σύστημα Προσλήψεων στα Νοσοκομεία και μονάδες υγείας Π.Φ.Υ. και Ψυχικής Υγείας του Ε.Σ.Υ..

2. Η διαδικασία διενεργείται από Ειδικό Συμβούλιο Προσλήψεων ανά Υγειονομική Περιφέρεια η οποία καθορίζεται με Κοινή Υπουργική Απόφαση των αρμόδιων Υπουργών.

B2. Βελτίωση συνθηκών εργασίας – επαρκής στελέχωση

Προγραμματισμός προσλήψεων, με σαφή χρονοδιάγραμμα, σε βάθος πενταετίας για κάλυψη των οργανικών θέσεων, όπως προκύπτουν από το Υπόμνημα της ΠΑ.ΣΥ.Ν.Ο. – Ε.Σ.Υ. που αφορά τη Στελέχωση.

B3. Μισθολογική αναβάθμιση με τη θεσμοθέτηση Ειδικού Κλαδικού Μισθολογίου Νοσηλευτών Ε.Σ.Υ., όπως προτείνεται από την ΠΑ.ΣΥ.Ν.Ο. – Ε.Σ.Υ., με σχετικό Υπόμνημα.

B4. Θεσμοθέτηση διαδικασίας Ειδικού Συστήματος Αξιολόγησης και Κρίσεων ανά Υγειονομική Περιφέρεια με Κοινή Υπουργική Απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών.

B5. Παροχή στολής ένδυσης και υπόδησης, καθώς επίσης και του απαραίτητου τεχνολογικού ατομικού εξοπλισμού (στηθοσκόπιο κλπ) και μέσω προστασίας.

Γ. Εκστρατεία ενημέρωσης.

Πανελλαδική εκστρατεία ενημέρωσης (σχολεία, Μ.Μ.Ε κλπ) για την αξία και τις προοπτικές της Νοσηλευτικής Επιστήμης και του επαγγέλματος του Νοσηλευτή.

Δ. Δυνατότητα επιλογής στις Πανελλήνιες από όλα τα πεδία και διπλασιασμό του αριθμού των εισακτέων.

V. Συμπέρασμα

Η άμεση λήψη στοχευμένων κινήτρων (οικονομικών και επαγγελματικών) επαρκούς αριθμού φοιτητών για επιλογή φοίτησης στις σχολές Νοσηλευτικής των Πανεπιστημίων θα συμβάλει ουσιαστικά, στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και στη βιωσιμότητα του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΑΙΤΟΥΜΕΘΑ

Την άμεση νομοθετική πρωτοβουλία των συναρμόδιων Υπουργείων προς
θεσμοθέτηση ειδικών κινήτρων για την ενίσχυση της προσέλκυσης και φοίτησης στις
Πανεπιστημιακές Σχολές Νοσηλευτικής.

ΠΑ.ΣΥ.Ν.Ο. – Ε.Σ.Υ.

Στο Σχέδιο Νόμου

«Θεσμοθέτηση κινήτρων για την επιλογή φοίτησης στις Πανεπιστημιακές Σχολές Νοσηλευτικής και ενίσχυση της στελέχωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας»

I. Γενικά

Η Νοσηλευτική Επιστήμη αποτελεί θεμελιώδη πυλώνα λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Υγείας και βασική προϋπόθεση για την παροχή ασφαλών, ποιοτικών και αποτελεσματικών υπηρεσιών υγείας προς τους πολίτες.

Η επάρκεια του νοσηλευτικού προσωπικού συνδέεται άμεσα με:

- τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας,
- τη μείωση της νοσηρότητας και της θνητότητας,
- την ασφάλεια των ασθενών,
- τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των υγειονομικών δομών.

Σύμφωνα με διεθνείς οργανισμούς και ιδίως τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO) και τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), η επένδυση στην εκπαίδευση και την ενίσχυση του νοσηλευτικού επαγγέλματος αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας.

Παρά ταύτα, η Ελλάδα καταγράφει σημαντική υστέρηση σε σχέση με τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ ως προς τον αριθμό νοσηλευτών.

Ειδικότερα:

- Στην Ελλάδα αντιστοιχούν περίπου **3,8 νοσηλευτές ανά 1.000 κατοίκους**,
- ενώ ο μέσος όρος των χωρών του ΟΟΣΑ ανέρχεται σε περίπου **9,2 νοσηλευτές ανά 1.000 κατοίκους**.

Παράλληλα:

- στα ελληνικά νοσοκομεία αντιστοιχούν περίπου **0,88 νοσηλευτές ανά κλίνη**,

- ενώ ο μέσος όρος των χωρών του ΟΟΣΑ ανέρχεται σε περίπου **2,3 νοσηλευτές ανά κλίνη**.

Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν τη σοβαρή υποστελέχωση του νοσηλευτικού δυναμικού της χώρας.

II. Ανάγκη λήψης μέτρων

Η ανεπάρκεια νοσηλευτικού προσωπικού επιτείνεται από:

1. το μειωμένο ενδιαφέρον εισαγωγής στις Πανεπιστημιακές Σχολές Νοσηλευτικής,
2. τις αυξημένες επαγγελματικές απαιτήσεις του επαγγέλματος,
3. τη μετανάστευση νέων επιστημόνων υγείας προς το εξωτερικό,
4. τη διαρροή ανθρώπινου δυναμικού προς άλλους επαγγελματικούς κλάδους.

Επιπλέον, η δημογραφική γήρανση του πληθυσμού, η αύξηση των χρονίως πασχόντων και η αυξανόμενη ζήτηση υπηρεσιών υγείας καθιστούν αναγκαία την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για την ενίσχυση της νοσηλευτικής εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο αυτό, καθίσταται αναγκαία η θέσπιση στοχευμένων πολιτικών κινήτρων που θα ενισχύσουν την επιλογή φοίτησης στις Πανεπιστημιακές Σχολές Νοσηλευτικής.

III. Συνταγματική και θεσμική θεμελίωση

Η προτεινόμενη ρύθμιση ερείδεται:

- στο **άρθρο 21 παρ. 3 του Συντάγματος**, σύμφωνα με το οποίο το Κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών,
- στο **άρθρο 16 του Συντάγματος**, το οποίο κατοχυρώνει την παροχή δημόσιας και δωρεάν παιδείας,
- στην υποχρέωση της Πολιτείας να διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών υγείας.

Η θέσπιση ειδικών κινήτρων για την επιλογή σπουδών σε κλάδους στρατηγικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο αποτελεί θεμιτό και αναλογικό μέτρο δημόσιας πολιτικής.

IV. Σκοπός του προτεινόμενου νόμου

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιδιώκεται:

1. η αύξηση του αριθμού φοιτητών στις Σχολές Νοσηλευτικής,
2. η ενίσχυση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος,
3. η στελέχωση των δημόσιων δομών υγείας,
4. η συγκράτηση νέων επιστημόνων στη χώρα.

Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων θεσπίζονται:

- οικονομικά κίνητρα για φοιτητές νοσηλευτικής,
- στεγαστική οικονομική ενίσχυση,
- ειδικό πλαίσιο επαγγελματικής αποκατάστασης στο Ε.Σ.Υ.,
- πολιτικές ενίσχυσης της επαγγελματικής προοπτικής των νοσηλευτών.

2. ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση ειδικών οικονομικών και επαγγελματικών κινήτρων για την ενίσχυση της επιλογής φοίτησης στις Πανεπιστημιακές Σχολές Νοσηλευτικής και η ενίσχυση της στελέχωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας με επιστημονικό νοσηλευτικό προσωπικό.

Άρθρο 2

Ειδικές υποτροφίες φοιτητών Νοσηλευτικής

1. Θεσπίζεται πρόγραμμα ειδικών υποτροφιών για προπτυχιακούς φοιτητές Τμημάτων Νοσηλευτικής των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας.
2. Οι υποτροφίες χορηγούνται βάσει κοινωνικών και ακαδημαϊκών κριτηρίων, τα οποία εξειδικεύονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Υγείας και Εθνικής Οικονομίας.
3. Η υποτροφία συνίσταται σε μηνιαία οικονομική ενίσχυση, καταβαλλόμενη για δέκα (10) μήνες κατ' έτος.
4. Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης καθορίζεται ως ποσοστό του βασικού μισθού του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου των Νοσηλευτών του Ε.Σ.Υ., ως εξής:
  - 54% κατά το πρώτο έτος σπουδών
  - 56% κατά το δεύτερο και τρίτο έτος
  - 58% κατά το τέταρτο έτος
5. Η υποτροφία δύναται να καλύπτει το σύνολο της κανονικής διάρκειας σπουδών, υπό την προϋπόθεση επιτυχούς ολοκλήρωσης των υποχρεώσεων φοίτησης.

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις υποτρόφων

1. Οι υπότροφοι υποχρεούνται να ολοκληρώνουν επιτυχώς το πρόγραμμα σπουδών σύμφωνα με τον κανονισμό του οικείου Τμήματος.
2. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης διακοπής σπουδών ή μη τήρησης των όρων της υποτροφίας, δύναται να ζητηθεί η επιστροφή του συνόλου ή μέρους της οικονομικής ενίσχυσης.

Άρθρο 4

Στεγαστική οικονομική ενίσχυση

1. Χορηγείται ετήσια στεγαστική οικονομική ενίσχυση σε φοιτητές Τμημάτων Νοσηλευτικής που φοιτούν εκτός τόπου μόνιμης κατοικίας.
2. Το ύψος της ενίσχυσης ορίζεται σε **2.400 ευρώ ετησίως** και καταβάλλεται εφάπαξ.
3. Τα εισοδηματικά και λοιπά κριτήρια καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση.

Άρθρο 5

Ειδικό πλαίσιο επαγγελματικής αποκατάστασης

1. Θεσπίζεται ειδικό πλαίσιο επαγγελματικής αποκατάστασης αποφοίτων Τμημάτων Νοσηλευτικής των Α.Ε.Ι. στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.
2. Μετά την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος και την εγγραφή στην Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, οι απόφοιτοι δύνανται να συμμετέχουν σε ειδικό πρόγραμμα εκπαίδευσης νοσηλευτικών ειδικοτήτων.
3. Μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης, δύνανται να προσλαμβάνονται σε θέσεις νοσηλευτικού προσωπικού στο Εθνικό Σύστημα Υγείας σύμφωνα με ειδικό σύστημα προσλήψεων.
4. Η διαδικασία καθορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εσωτερικών.

Άρθρο 6

Ενίσχυση επαγγελματικών συνθηκών

Η Πολιτεία λαμβάνει μέτρα για:

1. την επαρκή στελέχωση των δομών υγείας,
2. τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των νοσηλευτών,
3. τη θεσμοθέτηση ειδικού μισθολογίου νοσηλευτικού προσωπικού.

Άρθρο 7

Εκστρατεία ενημέρωσης

Το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας υλοποιεί πανελλαδική εκστρατεία ενημέρωσης για την προώθηση της Νοσηλευτικής Επιστήμης και την ανάδειξη της σημασίας του νοσηλευτικού επαγγέλματος.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑ.ΣΥ.Ν.Ο. - Ε.Σ.Υ.